

Білоцерківець Ірина Петрівна,
молодший науковий співробітник,
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського
ORCID: 0000-0002-0179-1399
e-mail: iwelozz7@gmail.com

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Вивчаючи перспективи цифрового навчання у Великій Британії та інших країнах, науковці (Крістоф Піммер, Себастьян Лінксен, Урс Гробіл та інші) досліджують, як участь у віртуальних групах, наприклад у Фейсбук [1], дає змогу розкрити професійні ідентичності студентів, а також питання підтримки освітніх і навчальних практик за допомогою сайтів мережі інтернет. Дослідники також вивчають, яким саме способом студенти й учні використовують свої мобільні пристрої як інструменти для освітніх активностей у неформальних навчальних контекстах.

З-поміж особливостей дослідницької активності, проваджуваної у навчальних і наукових закладах Великобританії, можна виокремити застосування опрацювання даних, отриманих у фокус-групах, їх структурування за певними критеріями тощо; підтвердження/валідація здобутих експериментальних даних шляхом огляду результатів усіма учасниками експерименту; забезпечення підтвердження результатів досліджень; інтерпретація і верифікація даних з урахуванням коментарів учасників досліджень та з ігноруванням несуттєвих [1; 2; 3].

Крім того, науковці Великобританії досліджують різні аспекти використання цифрових технологій, зокрема в контексті оздоровчого навчання, “про яке тривалий час не згадувалося” (BIJET, VOL. 43, N 5, 2012), вивчають, як дослідники мобільного навчання зосереджуються на навчанні у школах, університетах, на робочих місцях або на навчанні протягом життя в індустріалізованих країнах (industrialised countries) (Фроберг, Гот, Швабе, 2009, Пахлер, Піммер, Сейпольд, 2011, Піммер, Пахлер, Атвелл, 2010), а також приділяють увагу країнам, які розвиваються (наприклад, Traxler, Kukulska-Nulme, 2005). Виявлено, що дослідження соціальних мереж, активностей студентів у таких мережах є популярним у країнах, що розвиваються (Kolko, Rose, Johnson, 2007), та в країнах, які є індустріалізованими (Boyd, Ellison, 2007 та інші).

Інший приклад дослідницької діяльності у Великій Британії: аналіз сайту Фейсбуку, що спеціалізується на медичній тематиці (http://www.facebook.com/Medical_profession). Дослідники не мали змоги простежувати у деталях поведінку відвідувачів зазначеного сайту з огляду на неможливість такого точного дослідження, але аналіз як дослідницький науковий метод сприяв набагато ширшому вивченню навчальних і викладацьких практик і методів значної кількості студентів-медиків і викладачів, здебільшого з країн, які розвиваються. Відповіді респондентів було записано у цифровому вигляді, транскрибовано *verbatim* й надалі опрацьовано за допомогою відповідного програмного забезпечення, аналізу кількісних даних, інших методів (Lewins, Silver, 2009). Дані усіх активностей згаданого сайту Фейсбук за період з жовтня по грудень, загалом три місяці, було також опрацьовано й проаналізовано. Відповідно до індуктивних принципів аналізу кількісних даних (Pope, Ziebland, Mays, 2000) один із дослідників “читав” і “перечитував повторно” групи даних до визначених тем. Інші дослідники незалежно один від одного “читали” та інтерпретували орієнтовно 30% даних. Інсайти й дослідницькі спостереження спільно обговорювали порівнювали, інтерпретували, допоки було знайдено науковий консенсус. Надалі визначено такі теми для подальшого дослідження:

- 1) застосування сайтів соцмереж;
- 2) використання мобільних телефонів як загальна практика;
- 3) використання “відкритих” форм навчального контенту на різноманітних сайтах (жарти, випадки, інструктивні відео тощо);
- 4) участь і вираження професійних ідентичностей.

На початок ХХ століття дослідники-освітяни Великобританії збирали інформацію про взаємодію студент–викладач у класі, зокрема підраховували кількість запитань, поставлених учителем за певну одиницю часу та обчислювали пропорцію слів, використаних студентами (Stewens, 1912).

Починаючи з 1946 року, статистична інформація про різні види викладацької практики в класі/авдиторії збирали за допомогою інших методів, зокрема таких, як записування на відео дій учителів/викладачів (National Educational Association, 1946). Особливу увагу звернуто на визначення частоти застосування вчителем пояснень і обґрунтувань, частоту запитань, які стосувалися контенту, типу зворотної реакції, емоційність учителя/викладача. Дослідники вважають, що “деталізований статистичний аналіз мовлення учнів/студентів і викладачів/учителів є потужним інструментом, який можна використовувати як мікроскоп, завдяки якому уможлиблюється більш ретельне й точне дослідження викладацьких практик [2]. Це дослідження проводилося з

метою модифікувати викладацькі практики і стратегії на основі оцінювання академічних досягнень студентів й визначення актуальних навчальних потреб.

Як висновок можна зазначити, що проваджені у Великобританії дослідження є актуальними, важливими в аспекті майбутнього використання е-технологій, застосування цифрових методів і ресурсів, розвитку цифрових методів і практик. Методи таких досліджень можуть бути застосовані в інших середовищах, а також можуть бути змінені й доповнені з урахуванням змінених умов.

Список використаних джерел

1. BIJET. 2012. VOL. 43, N 5.
2. BIJET. 2012. VOL. 43, N 6.
3. Pimmer Cristoph, Linxen Sebastian, Grohbiel Urs. Facebook as a learning tool? A case study on the appropriation of social network sites from mobile phones in developing countries. *BIJET*. 2012. VOL. 43, N 5.